

УДОСКОНАЛЕННЯ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ РОЗВИТКУ ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА В УКРАЇНІ

Афанасьєва Л. М.
Шемаєв В. В.

В умовах щораз більшої необхідності в розширенні співробітництва між державою та приватним сектором економіки України важливого значення набуває питання державної підтримки розвитку державно-приватного партнерства (ДПП). Це потребує від держави створення ефективної державної політики, спрямованої на регулювання механізму взаємодії органів державної влади, місцевого самоврядування, представників бізнесу та інститутів громадянського суспільства, яка б сприяла системному розвитку ДПП. Вирішення поставленого питання стало метою проведеного дослідження, для здійснення якого було використано теоретичні та емпіричні методи наукового пізнання. Підкреслено важливу роль механізму державного регулювання у формуванні державної політики підтримки розвитку ДПП, що містить регулювальний, підтримувальний та компенсаційний напрями. У цьому контексті було уточнено зміст поняття "державне регулювання ДПП", наведено композицію механізму державного регулювання розвитку ДПП. Для цього було визначено учасників ДПП, що становлять інституційне середовище ДПП; описано функціональні складові частини кожного учасника ДПП; узагальнено коло завдань державної політики щодо підтримки розвитку ДПП, залежно від рівня органів державної влади (національний/місцевий рівень). Ці дії дозволять удосконалити систему координації механізму державного регулювання у сфері розвитку ДПП. Також автором дослідження розроблено рекомендації щодо вдосконалення державної політики підтримки розвитку ДПП за правовим, інституційним, організаційним, бюджетним та інвестиційним напрямками. Реалізація рекомендацій за визначеними напрямками державної політики підтримки розвитку ДПП забезпечить стимулювання розвитку та поліпшить стан ДПП в Україні. Результати поданого дослідження може бути використано представниками органів державної влади та місцевого самоврядування у процесі формування програми стратегічного розвитку ДПП та реалізації концепції розвитку ДПП в Україні.

Ключові слова: державно-приватне партнерство (ДПП), розвиток ДПП, державна політика ДПП, механізм державного регулювання ДПП, напрями вдосконалення, інституційне середовище.

.....

СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ ГОСУДАРСТВЕННОЙ ПОЛИТИКИ РАЗВИТИЯ ГОСУДАРСТВЕННО-ЧАСТНОГО ПАРТНЕРСТВА В УКРАИНЕ

Афанасьева Л. Н.
Шемаев В. В.

В условиях растущей необходимости в расширении сотрудничества между государством и частным сектором экономики Украины важное значение приобретает вопрос государственной поддержки развития государственно-частного партнерства (ГЧП). Это требует от государства создания эффективной государственной политики, направленной на регулирование механизма взаимодействия органов государственной власти, местного самоуправления, представителей бизнеса и институтов гражданского общества, которая бы способствовала системному развитию ГЧП. Решение поставленного вопроса стало целью проведенного исследования, для осуществления которого были использованы теоретические и эмпирические методы научного познания. Подчеркнута важная роль механизма государственного регулирования в формировании государственной политики поддержки развития ГЧП, который включает регулирующее, поддерживающее и компенсационное направления. В данном контексте было сделано уточнение содержания понятия "государственное регулирование ГЧП", представлена композиция механизма государственного регулирования развития ГЧП. Для этого были определены участники ГЧП, которые составляют институциональную среду ГЧП; описаны функциональные составляющие каждого участника ГЧП; обобщен круг задач государственной политики по поддержке развития ГЧП в зависимости от уровня органов государственной власти (национальный/местный уровень). Эти шаги позволят усовершенствовать систему координации механизма государственного регулирования в сфере развития ГЧП. Также автором исследования разработаны рекомендации для совершенствования государственной политики поддержки развития ГЧП по правовому, институциональному, организационному, бюджетному и инвестиционному направлениям. Реализация рекомендаций согласно с определенными направлениями государственной политики поддержки развития ГЧП обеспечит стимулирование развития и улучшит состояние ГЧП в Украине. Результаты представленного исследования могут быть использованы представителями органов государственной власти и местного самоуправления при формировании программы стратегического развития ГЧП и реализации концепции развития ГЧП в Украине.

Ключевые слова: государственно-частное партнерство (ГЧП), развитие ГЧП, государственная политика ГЧП, механизм государственного регулирования ГЧП, направления совершенствования, институциональная среда.

The influence of internal and external negative factors of the financial and economic crisis has proved the vulnerability of the existing model of Ukraine's national economy. Considering the fact that Ukraine is searching for ways of economic recovery, the issue connected with public-private partnership (hereinafter referred to as PPP) development is becoming increasingly important. The special role of the state at the development stage of the partnership pattern of economy management is determined by the fact that it can exert a multilevel influence/no influence on the processes associated with the formation of the PPP institutional environment.

Improvement of the state policy for the PPP development support involves using flexible tools of government regulation by the state that takes into account both "solely" state and "solely" market principles of economy management. Equally important is the delineation of powers and responsibilities between central government and local self-government authorities, and determination of functions of the state and civil society institutions in the PPP development process. Thus, construction of an effective mechanism of PPP government regulation, coordination of actions between all the PPP participants require an overarching analysis and improvement for the purpose of the PPP state policy development.

Significant findings related to PPP development in Ukraine are provided by experts of the "Public-Private Partnership Development Program in Ukraine" (hereinafter referred to as the Program) that was implemented under technical support of the US Agency for International Development, USAID. Thus, The Concept of PPP Development in Ukraine for 2012 – 2017 proposed by the Program represents the main causes of the slow PPP development in Ukraine. The absence of an effective mechanism of PPP state support and a proper management system of PPP development were pointed out as the key problematic issues [1].

The comparative study of international experience related to the PPP development has shown that such foreign scientists as O. S. Olsen [2], V. Cuttaree, C. Mandri-Perrot [3], W. Scherrer [4], K. Verhoest, N. Carbonara, O. H. Petersen [5], A. Rouboutsos [6] pay much attention to the aspects of the PPP state support.

In Ukraine, the issues of institutional and legislative support for PPP development have been raised by many national scientists, such as V. Heiets [7], B. Danylyshyn [8], T. Yefymenko [9], I. Zapatrina [10], S. Pidhaiets [11], O. Pyltiai [12], M. Satanovska [13]. It should be noted that the institutional environment, regulatory and legislative support form the basis of the state policy on PPP development. The papers of national scientists such as V. Varnavskiy [14], Yu. Ivanov [15; 16], M. Kyzym [17], P. Krush [18], D. Stechenko [19], L. Shynkaruk [20] present the problematic issues concerning government regulation of the economy on the sectoral and regional levels. However, the mechanism of PPP government regulation is still underdeveloped in Ukraine because of lacking research in this area. Thus, systematization of national experience and adaptation of European experience in the formation of PPP state policy is considered to be an important methodological, scientific and practical task that underlines the significance of the chosen topic.

The article aims to develop recommendations for the improvement of state policy on the PPP development support in Ukraine. This requires setting the following objectives: (i) to determine the role of the government regulation mechanism in the formation of public policy for PPP development support; (ii) to clarify the content of the concept "PPP governmental regulation"; (iii) to identify the components of this mechanism and reveal the role of the participants that form the partnership.

While considering the state policy, it is necessary to mention the fact that the mechanisms of public administration and government regulation play a significant role in its formation. It seems extremely important to distinguish these two components of the state policy that are closely intercon-

nected. Thus, according to the research of O. Radchenko there could be as many mechanisms of state administration as functions the state has, at the same time each function of state administration requires a corresponding mechanism for its implementation [21].

In the research [22] N. Tkachova points to the need for ordering the mechanisms of regulation and administration as interrelated elements that provide the system functioning (Table 1).

Table 1

Ordering the mechanisms of regulation and administration as elements that provide the system functioning [22]

Types of mechanisms	Mechanism purpose	Functional and process components of mechanisms determine			
		the goal	the impact sequence	the means of regulation	the order of monitoring
Regulation mechanism	Process and functional activity regulation	the goal	the impact sequence	the means of regulation	the order of monitoring
Administration mechanism	Creation of an organizational system for regulation and management	plan (program) of the goal achievement	organization (organizational design)	stimulation (motivation)	control over the goal achievement

O. Boiko-Boichuk [23], who fundamentally studied the forming components of the common mechanism model and presented the structure and content of public administration, shares the opinion of N. Tkachova and O. Radchenko.

According to O. Chechel, there is an obvious necessity for the development of an effective mechanism of state regulation, as it is one of the main functions of state administration as a whole [24].

With the formation of a state policy on PPP, specific features of PPP should be taken into account. It is important to combine PPP fundamentals that are different by their nature. Thus, F. Uzunov distinguishes the following PPP aspects: state ownership on the institutional side, interaction of diverse institutional partners on the economic side, combining mechanisms of coordination and competition on the administration side [25]. Coordination is usually realized by the state that initiates a PPP project taking into account social needs and interests of all project stakeholders. At the same time, it does not mean that the project will be successfully implemented and the PPP will gradually develop in Ukraine.

Building the state policy on PPP development in Ukraine involves a systemic management of all the processes related to PPP. Since the partnership between the state and business is a specific and complex organizational form, it requires the use of flexible regulatory tools that form the mechanism of PPP government regulation. Therefore, the authors consider it reasonable to analyze the nature and content of the government regulation in the field of PPP.

According to scientific developments of N. Kharchenko in the field of studying the state mechanism, the nature of any mechanism involves "... a set of interrelated and interacting parts or elements in the presence of, on the one hand, the internal ordering and coordination between them, and, on the other hand, differentiation and relative autonomy" [26].

In any case, the mechanism of government regulation should be considered as a system, and it is confirmed in scientific papers of many scientists, including V. Varnavskiy [14], I. Zapatrina, [10], V. Kniaziev [27], V. Prykhodko [28], M. Satanovska [13], A. Yakymchuk [29]. According to the research conducted by V. Prykhodko, the government regulation of the

economy under the conditions of market economy is "a system of typical measures of legislative, executive and controlling nature undertaken by governmental authorities and public organizations in order to stabilize and adapt the existing social and economic system to changing conditions" [28].

In accordance with A. Komiakov's definition, the content of the category "the government regulation mechanism" should be considered "as a set of organizational and economic methods and tools used to perform interrelated functions to ensure a continuous and effective functioning of the appropriate system (state) to improve the economy functioning" [30, p. 8].

The analysis of the above mentioned and other specialized scientific sources allowed the authors to identify the main features of the government regulation mechanism, such as: a complex multilevel system; elements of the mechanism are usually linked, internally organized according to the main purpose/focus of the mechanism and differentiated/autonomous at the same time according to the functions performed; a set of measures of legislative, executive and controlling nature; combination of tools, levers, methods and

incentives to ensure a continuous functioning of the state in a particular area; it is implemented on the basis of clearly identified principles depending on economic areas/industries.

The presented generalization allows the authors to form a basis for understanding the content of the concept "PPP government regulation". As it has already been noted, for a more complete description of the content of this concept, it is important to take into account all aspects of the PPP state policy. For this purpose, let us consider the Concept of PPP Development in Ukraine for 2013 – 2018 No. 739-p (hereinafter referred to as the Concept) that was approved by the Cabinet of Ministers of Ukraine on August 14, 2013 [31]. This Concept outlines a number of issues that slow down PPP development in Ukraine, contains analysis of their causes; covers the basic problems connected with providing state support to PPP; describes the ways and means of solving these problems. Let us focus on challenging issues that slow down PPP development in Ukraine, according to the Concept of PPP Development in Ukraine for 2013 – 2018. The main of them are presented in Figure 1.

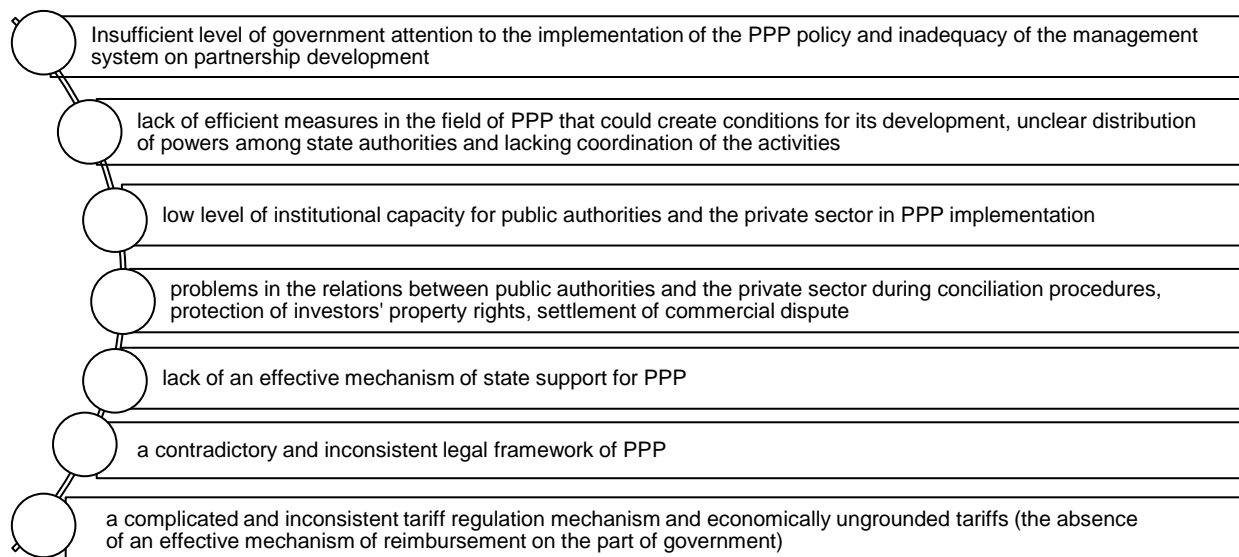

Fig. 1. The main causes of the slow PPP development in Ukraine according to the Concept of PPP Development in Ukraine for 2013 – 2018 (compiled by the authors, based on [31])

The last cause mentioned in Fig. 1 is one of the key issues in ensuring successful implementation of the PPP project, as it has a significant impact on the level of predictability and directly supports the possibility of the private investment repayment. In addition, some areas of the national economy are still not based on free market principles, and the tariff does not function as an economic regulator. Communal utility tariffs in most regions fail to cover the cost of the provided services and almost every tariff lacks an investment component [31]. The fact that the private partner cannot influence the formation of tariffs within the framework of a PPP project, complicates the repayment of investments. The outlined problems and the absence of an effective mechanism of reimbursement for the difference in tariffs do not make it possible for companies to undertake measures on modernization of equipment and networks [31].

Summarizing, the authors point out three main areas of the PPP government regulation mechanism that includes regulatory, supportive and compensatory functions. Based on this direction, the authors offer the following vision of the content of the PPP government regulation concept. PPP government regulation is a system of measures for implementation of supportive, compensatory and regulatory activities of the state aiming to create conditions for effective PPP implementation and development of the national economy based on the principles of partnership forms of economy management.

Taking into account the formed vision of the content of the PPP government regulation definition that has been redefined, the results of the international experience study on supporting PPP development, the authors of this article defined subjects/participants that form the mechanism of PPP government regulation and compose the institutional environment of PPP. They are the Cabinet of Ministers of Ukraine, the Verkhovna Rada of Ukraine, state executive authorities of different levels. Another important tool ensuring effective implementation and development of PPP is involvement of civil society institutions on both, the central and local levels.

As the international experience has shown, an indispensable condition of successful PPP development is considered to be the work of a specialized or dedicated unit (a PPP unit) [32; 33]. Typically, such units are organized within the Ministry of Economic Development or the Ministry of Finance, and they may rarely function independently. There is a similar unit in Ukraine. It is considered to be the Department of Investment and Innovation Policy and PPP Development at the Ministry of Economic Development and Trade of Ukraine (hereinafter referred to as MEDT) in accordance with the Regulation on the MEDT approved by the Decree of the President of Ukraine No. 634 dated May 31, 2011 [34]. However, as the practice has proved, responsibilities assigned to the MEDT cannot provide a comprehensive development of PPP.

Consequently, the authors consider that it is necessary to create an additional body that will strengthen the role of the

MEDT. Thus, the composition of the PPP government regulation mechanism has been defined as shown in Fig. 2.

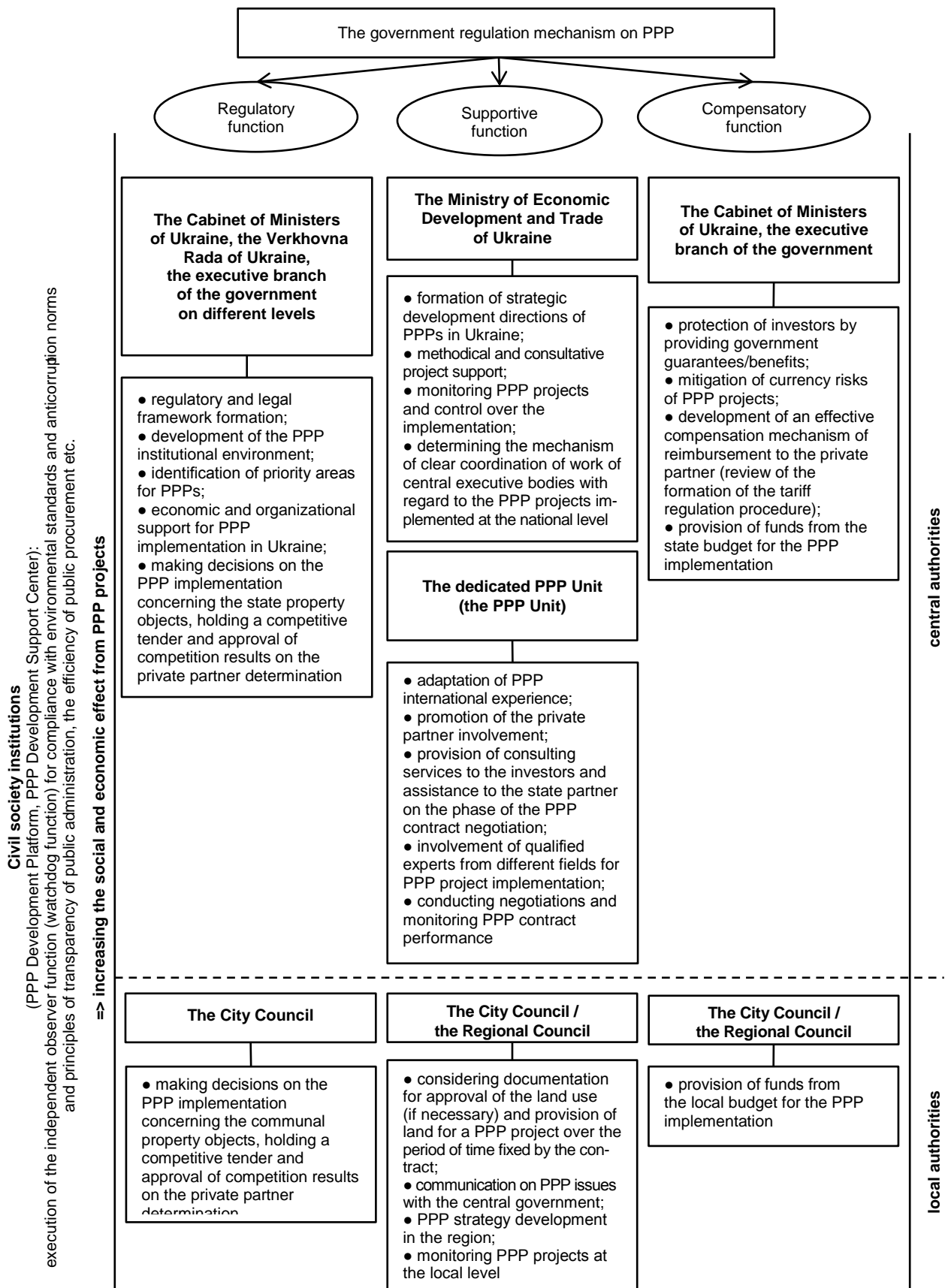

Fig. 2. The composition of the government regulation mechanism on PPP (developed by the authors)

In the basis of the composition lies the understanding of the necessity for a systematic combination of regulatory, supportive and compensation impacts of the state on PPP implementation and development of the state policy in this area. The composition represents the actors of the government regulation in the field of PPP and their functional components that compose a kind of generalization of the range of the state policy objectives on PPP development support depending on the level of government authorities (central/local level).

The research of the causes of PPP slowdown in Ukraine, as well as problematic issues related to provision of the state support for PPP development that are set forth in the Concept of PPP Development in Ukraine for 2012 – 2017

(USAID) and the Concept of PPP Development in Ukraine for 2013 – 2018 (the Cabinet of Ministers) has shown imperfection of the PPP government regulation mechanism and uncoordinated actions of central and local authorities.

Based on the results of the given study and previous research developments of the author in respect to the analysis of the macroenvironment factors influencing the implementation of PPP in Ukraine, a set of measures have been proposed to be taken by the executive and legislative branches of government in the legal, institutional, organizational, budgetary and investment areas [35].

Some of the proposed recommendations are presented in Table 2.

Table 2

Recommendations for implementation of the PPP state policy in Ukraine (compiled by the authors based on [10; 12; 36])

Areas	Recommendations	Expected results
1	2	3
Legal area	1. Making an amendment to the Law of Ukraine "On public-private partnership" No. 2404-VI (2010) aimed to make public organizations or unions involved in the development and implementation of project proposals, justification of social, economic and environmental consequences of PPP implementation and monitoring the efficiency	<ul style="list-style-type: none"> • increasing the social and economic impact of PPP projects; • reducing the corruptogenic factors during the implementation of PPP projects; • promoting transparency of public authorities
	2. Development of the package of typical documents for creation and management of PPP projects	<ul style="list-style-type: none"> • development of typical documents, such as the application form for participation in the project, forms for risk assessment, typical feasibility studies, forms of monitoring and evaluation will greatly facilitate and unify the processes of preparation of PPP projects
Institutional area	1. Development and approval of the PPP state priorities system in the short and medium term with a list of concrete projects, involving private partners for the implementation	<ul style="list-style-type: none"> • implementation of the practice for determining PPP areas in long-term national and regional strategic/policy documents
	2. Development and adoption of an optimal model of PPP management depending on the sector of the economy (construction, transport-road complexes, power engineering, education, health care)	<ul style="list-style-type: none"> • implementation of guidelines on the format selection of legal partnership between the state and the private partner-investor
	3. Formation of PPP offices at the local level working on the "one-stop-shop service" principle	<ul style="list-style-type: none"> • a constant direction of potential investors to authorities and their coordination with other participants of a potential partnership
Organizational area	1. Evaluation of the state readiness at the national and regional levels for PPP project implementation based on a single model developed on the international experience	<ul style="list-style-type: none"> • definition of a normalized indicator of readiness of the state or local authority for PPP projects will help compare their values and analyze "bottlenecks"
	2. Development and introduction of modern techniques for initiating and managing PPP projects, including, in particular, the feasibility study development, evaluation and risk sharing, monitoring and evaluation the effectiveness of PPP projects	<ul style="list-style-type: none"> • standardized implementation of PPP projects will help minimize the financial risks for the state and facilitate tracking key performance indicators (KPIs)
	3. Development and publication of educational materials on PPP project implementation for government workers and experts of local authorities	<ul style="list-style-type: none"> • raising awareness of the state authorities will contribute to a professional dialog between the state, business entities and society related to important issues of territorial development through the PPP mechanism
Budget and Investment areas	1. Creation of a system of financial guarantees for private partners, including the involvement of foreign creditors, compensation of losses arising as a result of causes that are out of investor's control (for example, because of slump in demand)	<ul style="list-style-type: none"> • more favorable investment conditions for PPP project implementation; • enhanced investor confidence in the state

Table 2 (the end)

1	2	3
	2. The spread of the practice of medium- and long-term budget planning in accordance with the program-aimed principle at all levels of governance	<ul style="list-style-type: none"> • prevision and guarantee of the state and local authorities' financial obligations during the implementation of PPP projects
	3. At the legislative level, ensuring an increase in local budget revenues for financing capital costs, i.e. development budgets	<ul style="list-style-type: none"> • increase of resources that can be used to initiate and implement PPP projects at the local level
	4. Development of eligibility criteria and methods of calculation of tax benefits and preferences that will be available for private partners while executing the PPP projects that have a high social significance (roads, bridges, energy facilities, social infrastructure, etc.)	<ul style="list-style-type: none"> • increased interest of private partners in PPP projects and, consequently, intensified PPP development in Ukraine; • an increased number of new high-quality infrastructure facilities

Thus, effective implementation of PPP projects depends on the level of institutional environment development and completeness, consistency and quality of regulatory, institutional, investment and budget support.

The research into the state policy on PPP has revealed the important role of the government regulation mechanism in the development of PPPs. The composition of the PPP government regulation mechanism was built under the proposed clarification of the "PPP government regulation" concept. The composition highlights the need for systematic combination of regulatory, supportive and compensatory impacts of the state on PPP implementation and development of the state policy in this area.

Areas for further research may include studying the risk assessment process and risk sharing between partners of a PPP, and the development of criteria for the provision of state guarantees to PPP projects.

References: 1. Концепція розвитку державно-приватного партнерства в Україні, 2012 – 2017 рр. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://ppp-ukraine.org/wp-content/uploads/2015/03/PPP-Development-Concept-2012-2017.pdf>. 2. Olsen O. S. Guidelines for Government Support to PPP Projects / O. S. Olsen // PPP Workshop PRC. – 2009. – P. 1–6; [Electronic resource]. – Access mode : <http://www.carecprogram.org/uploads/events/2009/PPP-Workshop-PRC/Guidelines-for-Government-Support.pdf>. 3. Cuttaree V. Mechanisms Available to Government to Support PPP Projects / V. Cuttaree, C. Mandri-Perrott // Public-Private Partnerships in Europe and Central Asia, Designing Crisis-Resilient Strategies and Bankable Projects. – 2011. – P. 57–68. – [World Bank eLibrary]; [Electronic resource]. – Access mode : http://elibrary.worldbank.org/doi/10.1596/9780821387030_CH07. 4. Scherrer W. Government Support for PPP in 20 European countries: The role of government financial situation and macroeconomic conditions [Electronic resource] / W. Scherrer // IPSA, AISP. – 2015. – Access mode : <http://www.ipsa.org/fr/my-ipsa/events/istanbul2016/paper/government-support-ppp-20-european-countries-role-government-finan>. 5. Why do countries differ in terms of government support for PPPs? Explaining variations in PPP support in twenty European countries / K. Verhoest, O. H. Petersen, R. M. Soeicpto et al. // IC Public Policy Conference. – 2013. – P. 1–33; [Electronic resource]. – Access mode : <http://www.icpublicpolicy.org/conference/file/reponse/1435407635.pdf>. 6. Rouboutsos A. Public Private Partnerships in Transport. Trends and theory [Electronic resource] / A. Rouboutsos // European Cooperation in Science and Technology 'COST', Routledge. – 2016. – Access mode : https://books.google.com.ua/books?id=WqJGCgAAQBAJ&pg=PT50&lpg=PT50&dq=government+support+ppp&source=bl&ots=QVEVWUDUWdn&sig=ksbxk4qOb1LTABqC8H8NIT2nI_uk&hl=ru&sa=X&ved=0ahUKEwiFjav7goDMAhUGWYwKHQNVdCE4ChDoAQgoMAI#v=onepage&q=government%20support%20ppp&f=false. 7. Економіка України: стратегія

і політика довгострокового розвитку : монографія / В. М. Гесць, В. П. Александрова, Т. І. Артьомова та ін. ; НАН України. Ін-т екон. та прогнозування. – Київ : Фенікс, 2003. – 1006 с. 8. Данилишин Б. Державно-приватне партнерство – стратегічна форма взаємодії влади і бізнесу [Електронний ресурс] / Б. Данилишин. – Режим доступу : <http://news.yurist-online.com/news/kmu/2>. 9. Державно-приватне партнерство в системі регулювання економіки : монографія / [Т. І. Єфименко, Є. Л. Черевиков, К. В. Павлюк та ін.]; за заг. ред. чл.-кор. НАНУ Т. І. Єфименко. – Київ : НАН України, ДУ "Ін-т екон. та прогнозів", 2012. – 372 с. 10. Запатріна І. В. У світі публічно-приватне партнерство є ширшим поняттям, ніж концесія, оренда чи управління / І. В. Запатріна // Юридична газета. – 2012. – № 46 (13 листопада); [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://ukrppp.com/images/stories/Yur-Gazeta_No.pdf. 11. Підгаєць С. В. Проблеми та перспективи розвитку державно-приватного партнерства в системі охорони здоров'я / С. В. Підгаєць, Т. Д. Стіш // Економіка розвитку. – 2012. – № 3 (63). – С. 32–37. 12. Пильтяй О. В. Державний сектор економіки: теорія, методологія, управління розвитком : монографія / О. В. Пильтяй. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т., 2010. – 392 с. 13. Сатановська М. Система державного управління державно-приватного партнерства: організаційно-правовий аспект та пропозиції щодо вдосконалення / М. Сатановська // Актуальні проблеми держави і права. – 2014. – Вип. 71. – С. 125–131. 14. Варнавський В. Г. Частно-государственное партнерство / В. Г. Варнавський // Сайт "Експертний канал "Открытая экономика". – Режим доступу : www.opes.ru/article_doc.asp?d_no=50578. 15. Проблеми державного регулювання економічного розвитку підприємств та організацій [Текст] : підручник / Ю. Б. Іванов, М. С. Дороніна, К. І. Мельникова та ін. – Харків : ХНЕУ, 2004. – 403 с. 16. Ivanov Yu. Public-private partnership potential in knowledge economy: regional aspect / Yu. Ivanov, V. Tyshchenko // Економічний часопис-XXI. – 2015. – № 3–4 (1). – С. 28–31; [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://soskin.info/userfiles/file/2015/3-4_1_2015/Ivanov,%20Tyshchenko.pdf. 17. Кизим М. О. Оцінка якості цільових програм державної підтримки розвитку малого бізнесу [Текст] : монографія / М. О. Кизим, І. Ю. Матюшенко, Н. І. Полторак ; НАН України, Наук.-досл. центр індустр. пром. розв. – Харків : ІНЖЕК, 2009. – 328 с. 18. Круш П. В. Регулювання економіки: теоретичні та прикладні аспекти [Текст] : монографія / П. В. Круш, І. А. Максименко ; ред. П. В. Круш ; Національний технічний ун-т України "Київський політехнічний ін-т". – Київ : НТУУ "КПІ", 2008. – 424 с. 19. Стеченко Д. М. Державне регулювання економіки [Текст] / Д. М. Стеченко. – 2-ге вид., стер. – Київ : Знання, 2004. – 262 с. 20. Шинкарук Л. В. Структурні зміни та економічний розвиток України : монографія / за ред. Л. В. Шинкарук. – Київ : НАНУ, Ін-т екон. та прогнозування, 2011. – 696 с. 21. Радченко О. В. Категорія "механізм" у системі державного управління / О. В. Радченко // Держава та регіони [Текст] : наук.-вироб. журнал ; Класичний приватний університет. – 2009. – № 3. – С. 64–69. – (Серія: Державне управління). 22. Ткачова Н. М. Механізм державного регулювання інноваційного ринку в Україні / Н. М. Ткачова,

С. О. Чернов // Зб. наук. пр. ДонДУУ. Т. IV. Серія "Державне управління процесами життєдіяльності і галузевого розвитку регіону". – Донецьк : ДонДУУ, 2003. – С. 162–168. 23. Бойко-Бойчук О. В. Механізм державного управління: узагальнена модель [Електронний ресурс] / О. В. Бойко-Бойчук. – Режим доступу : concept.ua/load/0-0-0-34-20. 24. Чечель О. Принципи та механізм державного регулювання економіки / О. Чечель // Науковий вісник "Демократичне врядування". – 2014. – Вип. 13. – С. 103–111. 25. Узунов Ф. В. Формування ефективних інструментів реалізації державно-приватного партнерства України / Ф. В. Узунов // Держава та регіони. – 2015. – № 1. – С. 125–128. – Серія: Державне управління. 26. Харченко Н. П. Поняття механізму держави, наукові пошуки теоретико-правової дефініції / Н. П. Харченко // Ученые записки Таврического национального университета им. В. И. Вернадского. – 2007. – Т. 20 (59), № 2. – С. 278–284. – (Серія: Юридические науки). 27. Князев В. М. Державне управління: філософські, світоглядні та методологічні проблеми [Текст] : монографія / В. М. Князев, І. Ф. Надольний, М. І. Мельник ; за заг. ред. д-ра філос. наук, проф. В. М. Князева. – Київ : Вид-во НАДУ, Міленіум, 2003. – 320 с. 28. Приходько В. П. Механізм державного регулювання та управління економічною безпекою / В. П. Приходько // Інвестиції: практика та досвід. – 2013. – № 15. – С. 6–8. 29. Якимчук А. Ю. Системний підхід до реалізації державного регулювання збереження біорізноманіття / А. Ю. Якимчук // Теорія і практика державного управління. – 2013. – Вип. 4 (43). – С. 77–81. 30. Комяков О. М. Державне регулювання перехідної економіки [Текст] : автореф. дис. ... канд. екон. наук : спец. 08.01.01 / О. М. Комяков. – Київ : Київський національний економічний ун-т, 2000. – 19 с. 31. Про схвалення Концепції розвитку державно-приватного партнерства в Україні на 2013–2018 роки : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 14 серпня 2013 року № 739 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/Laws/show/739-2013-p>. 32. Dedicated PPP Units. A survey of institutional and governance structures. – OECD. – 2010 [Electronic resource]. – Access mode : http://infrastructureaustralia.gov.au/policy-publications/publications/files/Dedicated_PPP_Units_OECD_2010.pdf. 33. International PPP Units / Public-Private Partnership in the Infrastructure Resource Center : офіційний сайт Світового Банку з питань ДПП. – Режим доступу : <http://ppp.worldbank.org/public-private-partnership/overview/international-ppp-units>. 34. Положення про Міністерство економічного розвитку і торгівлі України від 31 травня 2011 року № 634/2011 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/634/2011/paran21#n21>. 35. Отенко І. П. Аналіз факторів впливу макросередовища на реалізацію державно-приватного партнерства в Україні / І. П. Отенко, Л. М. Афанасьєва // Збірник наукових праць Черкаського державного технологічного університету. Серія "Економічні науки". – Черкаси : ЧДТУ, 2014. – Вип. 37, ч. III. – С. 119–127. 36. Матеріали USAID Дослідження з питань ДПП [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://ppp-ukraine.org/досліди-дпп>. 37. Фролов С. М. Фінансові аспекти публічно-приватного партнерства / С. М. Фролов, Р. А. Сремейчук // Економіка розвитку. – 2013. – № 4 (68). – С. 18–22. 38. Iacobuta A.-O. Analysis of the state failure in several post-communist countries from the perspective of institutional quality and path dependence / A.-O. Iacobuta, I. Pohoata // Transformations in Business and Economics. – 2015. – Vol. 14, No. 2A (35A). – P. 313–329.

References: 1. Kontseptsiia rozvytku derzhavno-pryvatnoho partnerstva v Ukrainy, 2012–2017 [Electronic resource]. – Access mode : <http://ppp-ukraine.org/wp-content/uploads/2015/03/PPP-Development-Concept-2012-2017.pdf>. 2. Olsen O. S. Guidelines for Government Support to PPP Projects / O. S. Olsen // PPP Workshop PRC. – 2009. – P. 1–6 ; [Electronic resource]. – Access mode : <http://www.carec-program.org/uploads/events/2009/PPP-Workshop-PRC/Guidelines-for-Government-Support.pdf>. 3. Cuttaree V. Mechanisms Available to Government to Support PPP Projects / V. Cuttaree, C. Mandri-Perrott // Public-Private Partnerships in Europe and Central Asia, Designing Crisis-Resilient Strategies and Bankable Projects. – 2011. – P. 57–68. – [World Bank eLibrary] ; [Electronic resource]. – Access mode : <http://elibrary.worldbank.org/doi/10.1596/978082>

1387030_CH07. 4. Scherrer W. Government Support for PPP in 20 European countries: The role of government financial situation and macroeconomic conditions [Electronic resource] / W. Scherrer // IPSA, AISP. – 2015. – Access mode : <http://www.ipsa.org/fr/my-ipsa/events/istanbul2016/paper/government-support-ppp-20-europe-an-countries-role-government-finan>. 5. Why do counties differ in terms of government support for PPPs? Explaining variations in PPP support in twenty European countries / K. Verhoest, O. H. Petersen, R. M. Soeipto et al. // IC Public Policy Conference. – 2013. – P. 1–33 ; [Electronic resource]. – Access mode : <http://www.icpubpolicy.org/conference/file/reponse/1435407635.pdf>. 6. Rouboutsos A. Public Private Partnerships in Transport. Trends and theory [Electronic resource] / A. Rouboutsos // European Cooperation in Science and Technology 'COST', Routledge. – 2016. – Access mode : https://books.google.com.ua/books?id=WqJGCgAAQBAJ&pg=PT50&lpg=PT50&dq=government+support+ppp&source=bl&ots=QVEVWDUWdn&sig=ksbxbk4q0b1LTABqC8H8NIT2nI_uk&hl=ru&sa=X&ved=0ahUKEwiFjav7goDMAhUGWYwKHQNVdCE4ChDoAQgoMAI#v=onepage&q=government%20support%20ppp&f=false. 7. *Ekonomika Ukrainy: stratehiia i polityka dovrostrokovoho rozvytku : monohrafiia* [Ukraine's Economy: Strategy and Long-term Development Policy : monograph] / V. M. Heiets, V. P. Aleksandrova, T. I. Artomova et al. – Kyiv : Feniks, 2003. – 1006 p. 8. Danylyshyn B. *Derzhavno-pryvatne partnerstvo – stratehichna forma vzaiemodii vlady i biznesu* [Public-Private Partnership – a Strategic Form of Interaction between Government and Business] [Electronic resource] / B. Danylyshyn. – Access mode : <http://news.yurist-online.com/news/kmu/2>. 9. *Derzhavno-pryvatne partnerstvo v systemi ekonomichnoho rehuliuвання : monohrafiia* [Public-Private Partnership in the System of Economic Regulation : monograph] / T. I. Yefymenko, Ye. L. Cherevykov, K. V. Pavliuk et al. ; za zah. red. chl.-kor. NANU T. I. Yefymenko. – Kyiv : NANU Ukrainy, DU "In-t ekon. ta prohnozuv.", 2012. – P. 372. 10. Zapatrina I. V. *U sviti publichno-pryvatne partnerstvo ye shyrshym poniattiam, nizh kontsesiia, orenda chy upravlinnia* [In the world, public-private partnership is broader than a concession, lease or management] / I. V. Zapatrina // Yurydychna hazeta. – 2012. – No. 46 (13 lystopada) ; [Electronic resource]. – Access mode : http://ukrppp.com/images/stories/Yur-Gazeta_No.pdf. 11. *Pidhaiets S. V. Problemy ta perspektivy rozvytku derzhavno-pryvatnoho partnerstva v systemi okhorony zdorovia* [Problems and prospects of public-private partnership in the health protection system] / S. V. Pidhaiets, T. D. Sitash // Ekonomika rozvytku. – 2012. – No. 3 (63). – P. 32–37. 12. Pyltiai O. V. *Derzhavnyi sektor ekonomiky : teoriia, metodolohiia, rozvytok upravlinnia : monohrafiia* [Public Sector of the Economy: Theory, Methodology, Management Development : monograph] / O. V. Pyltiai. – Kyiv : Kyiv. nats. torh.-ekon. un-t, 2010. – 392 p. 13. Satanovska M. *Systema derzhavnoho upravlinnia derzhavno-pryvatnoho partnerstva: orhanizatsiino-pravovy aspekt ta propozytzii shchodo vdoskonalennia* [The governance system of public-private partnership: organizational and legal aspects and suggestions for improvement] / M. Satanovska // Aktualni problemy derzhavy i prava. – 2014. – Issue 71. – P. 125–131. 14. Varnavskiy V. G. *Chastno-gosudarstvennoe partnerstvo*. – Sait "Ekspertnyy kanal "Otkrytaya ekonomika". – Access mode : www.opec.ru/article_doc.asp?d_no=50578. 15. *Problemy derzhavnoho rehuliuвання ekonomichnoho rozvytku pidpriemstv ta orhanizatsii* [Tekst] : pidruchnyk / Yu. B. Ivanov, M. S. Doronina, K. I. Melnykova et al. – Kharkiv : KhNEU, 2004. – 403 p. 16. Ivanov Yu. Public-private partnership potential in knowledge economy: regional aspect / Yu. Ivanov, V. Tyshchenko // Ekonomichnyi chasopys-XXI. – 2015. – No. 3–4 (1). – P. 28–31 ; [Electronic resource]. – Access mode : http://soskin.info/userfiles/file/2015/3-4_1_2015/Ivanov.%20Tyshchenko.pdf. 17. Kyzym M. O. *Otsinka yakosti tsilovyykh prohram derzhavnoi pidtrymky rozvytku maloho biznesu : monohrafiia* [Quality assessment of target programs of small business state support : monograph] / M. O. Kyzym, I. Yu. Matiushenko, N. I. Poltorak ; NANU Ukrainy, Nauk.-dosl. tsentr industr. probl. rozv. – Kharkiv : INZhEK, 2009. –

328 p. 18. Krush P. V. *Rehuliuвання економіки: теоретичні та прикладні аспекти : монографія* [Economy regulation: theoretical and applied aspects : monograph] / P. V. Krush, I. A. Maksymenko ; red. P. V. Krush ; Natsionalnyi tekhnichnyi un-t Ukrainy "Kyivskiy politekhnichnyi in-t". – Kyiv : NTUU "KPI", 2008. – 424 p. 19. Stechenko D. M. *Derzhavne rehuliuвання економіки* / D. M. Stechenko. – 2-he vyd., ster. – Kyiv : Znannia, 2004. – 262 p. 20. Shynkaruk L. V. *Strukturni zminy ta ekonomichnyi rozvytok Ukrainy : monohrafiia* [Structural changes and economic development of Ukraine : monograph] / za red. L. V. Shynkaruk. – Kyiv : NANU, In-t ekon. ta prohnozuvannya, 2011. – 696 p. 21. Radchenko O. V. *Katehoriia "mekhanizm" u systemi derzhavnoho upravlinnia* [The category "mechanism" in the public administration system] / O. V. Radchenko // *Derzhava ta rehiony* [Text] : nauk.-vyrob. zhurnal ; Klyasychnyi pryvatnyi universytet. – 2009. – No. 3. – P. 64–69. – (Seriiia: Derzhavne upravlinnia). 22. Tkachova N. M. *Mekhanizm derzhavnoho rehuliuвання innovatsiinoho rynku v Ukraini* [The innovative market state regulation mechanism in Ukraine] / N. M. Tkachova, S. O. Chernov // *Zb. nauk. pr. DonDUU*. Vol. IV. Seriiia "Derzhavne upravlinnia protsesamy zhyttiediialnosti i haluzevoho rozvytku rehionu". – Donetsk : DonDUU, 2003. – P. 162–168. 23. Boiko-Boichuk O. V. *Mekhanizm derzhavnoho upravlinnia: uzahalнена model* [The public administration mechanism: a generalized model] [Electronic resource] / O. V. Boiko-Boichuk. – Access mode : concept.at.ua/load/0-0-0-34-20. 24. Chechel O. *Pryntsypy ta mekhanizm derzhavnoho rehuliuвання економіки* [The principles and the mechanism of state regulation of the economy] / O. Chechel // *Naukovyi visnyk "Demokratyчне vriaduvannya"*. – 2014. – Issue 13. – P. 103–111. 25. Uzunov F. V. *Formuvannya efektyvnykh instrumentiv realizatsii derzhavno-pryvatnoho partnerstva Ukrainy* [Forming effective tools of public-private partnership of Ukraine] / F. Uzunov // *Derzhava ta rehiony*. – 2015. – No. 1. – P. 125–128. – Seriiia: Derzhavne upravlinnia. 26. Kharchenko N. P. *Poniattia mekhanizmu derzhavy, naukovyi poshuky teoretyko-pravovoi definityi* [The concept of the state mechanism, scientific research on theoretical and legal definitions] / N. P. Kharchenko // *Uchenye zapiski Tavricheskogo natsionalnogo universiteta im. V. I. Vernadskogo*. – 2007. – Vol. 20 (59), No. 2. – P. 278–284. – (Seriiia: Yuridicheskie nauki). 27. Kniaziev V. M. *Derzhavne upravlinnia: filosofski, svitohliadni ta metodolohichni problemy* [Text] : monohrafiia [Public administration: philosophical, ideological and methodological problems] [Text] : monograph] / V. M. Kniaziev, I. F. Nadolnyi, M. I. Melnyk ; za zah. red. d-ra filos. nauk, prof. V. M. Kniazieva. – Kyiv : Vyd-vo NADU, Milenium, 2003. – 320 p. 28. Prykhodko V. P. *Mekhanizm derzhavnoho rehuliuвання ta upravlinnia ekonomichnoiu bezpekoiu* [The mechanism of state regulation and management of economic security] / V. P. Prykhodko // *Investytsii: praktyka ta dosvid*. – 2013. – No. 15. – P. 6–8. 29. Yakymchuk A. Yu. *Systemnyi pidkhid do realizatsii derzhavnoho rehuliuвання zberzhennia bioriznomannitia* [A systematic approach to the implementation of state regulation of biodiversity conservation] / A. Yu. Yakymchuk // *Teoriia i praktyka derzhavnoho upravlinnia*. – 2013. – Issue 4 (43). – P. 77–81. 30. Komiakov O. M. *Derzhavne rehuliuвання perekhidnoi ekonomiky* [State regulation of transitional economy] : avtoref. dys. ... kand. ekon. nauk : spets. 08.01.01 / O. M. Komiakov ; Kyivskiy natsionalnyi ekonomichnyi un-t. – Kyiv, 2000. – P. 19. 31. Pro skhvalennia Kontseptsii rozvytku derzhavno-pryvatnoho partnerstva v Ukraini na 2013 – 2018 roky : Rozporiadzhennia Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 14 serpnia 2013 roku No. 739 ; [Electronic resource]. – Access mode : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/739-2013-p>. 32. Dedicated PPP Units. A survey of institutional and governance structures. – OECD. – 2010 [Electronic resource]. – Access mode : http://infrastructureaustralia.gov.au/policy-publications/publications/files/Dedicated_PPP_Units_OECD_2010.pdf. 33. International PPP Units / Public-Private Partnership in the Infrastructure Resource Center : official website of the World Bank Group on PPP issues. – Access mode : <http://ppp.worldbank.org/public-private-partnership/overview/international-ppp-units>. 34. Polozhennia pro Ministerstvo ekono-

micznego rozvytku i torhivli Ukrainy vid 31 travnia 2011 roku No. 634/2011 [Electronic resource]. – Access mode : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/634/2011/paran21#n21>. 35. Otenko I. P. *Analiz faktoriv vplyvu makroseredovyshcha na realizatsiiu derzhavno-pryvatnoho partnerstva v Ukraini* [Analysis of macro environment factors influencing the implementation of public-private partnership in Ukraine] / I. P. Otenko, L. M. Afanasieva // *Zbirnyk naukovykh prats Cherkaskoho derzhavnoho tekhnolohichnoho universytetu*. Seriiia "Ekonomichni nauky". – Cherkasy : ChDTU, 2014. – Issue 37, part III. – P. 119–127. 36. Materialy USAID. *Doslidzhennia z pytan DPP* [Electronic resource]. – Access mode : <http://ppp-ukraine.org/досліди-дпп>. 37. Frolov S. M. *Finansovi aspekty publicno-pryvatnoho partnerstva* [Financial aspects of public-private partnerships] / S. M. Frolov, R. A. Yereimechuk // *Ekonomika rozvytku*. – 2013. – No. 4 (68). – P. 18–22. 38. Iacobuta A.-O. *Analysis of the state failure in several post-communist countries from the perspective of institutional quality and path dependence* / A.-O. Iacobuta, I. Pohoata // *Transformations in Business and Economics*. – 2015. – Vol. 14, No. 2A (35A). – P. 313–329.

Information about the authors

L. Afanasieva – lecturer of the Economic Analysis Department of Simon Kuznets Kharkiv National University of Economics (9-A Nauky Ave., Kharkiv, Ukraine, 61166, e-mail: loraafanasieva@gmail.com).

V. Shemayev – PhD in Economics, Head of the Department of Investments in the Infrastructure and Construction of the Investments and Development Agency at Odessa Regional State Administration (4 Shevchenko Ave., Odessa, Ukraine, 65032, e-mail: vshemayev@odessa.gov.ua).

Інформація про авторів

Афанасєва Лариса Миколаївна – викладач кафедри економічного аналізу Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця (просп. Науки, 9-А, м. Харків, Україна, 61166, e-mail: loraafanasieva@gmail.com).

Шемаєв Володимир Володимирович – канд. екон. наук, керівник відділу інвестицій в інфраструктуру та будівництво Агентства інвестицій і розвитку Одеської обласної державної адміністрації (просп. Шевченка, 4, м. Одеса, Україна, 65032, e-mail: vshemayev@odessa.gov.ua).

Інформация об авторах

Афанасьева Лариса Николаевна – преподаватель кафедры экономического анализа Харьковского национального экономического университета имени Семена Кузнеця (просп. Науки, 9-А, г. Харьков, Украина, 61166, e-mail: loraafanasieva@gmail.com).

Шемаев Владимир Владимирович – канд. экон. наук, начальник отдела инвестиций в инфраструктуру и строительство Агентства инвестиций и развития Одесской областной государственной администрации (просп. Шевченко, 4, г. Одесса, Украина, 65032, e-mail: vshemayev@odessa.gov.ua).

*Стаття надійшла до ред.
29.04.2016 р.*

